

DIENST INTEGRITEITSBEWAKING

† Peter De Roeck
☎ +32 2 212 39 04
☎ + 32 2 212 39 33
@ peter.deroeck@budget.fed.be

NOTA AAN DE MINISTERRAAD

Uw bericht van:	Uw kenmerk:	Ons kenmerk:	Bijlage(n):
		PDR/2006/20060620	

BETREFFT: Federaal preventief integriteitsbeleid.

---

1. Inleiding

Preventief integriteitsbeleid en –beheer dienen het vertrouwen van de burger in de goede werking van het openbaar ambt te bewaren en te verbeteren. Het voor de federale overheidsorganisatie cruciale vertrouwen kan alleen worden behouden en versterkt als de federale regering en de federale overheidsmedewerkers zichtbaar uiting geven aan relevante federale ambtelijke waarden zoals loyaliteit, onpartijdigheid en integriteit.

Alle betrokkenen dragen hierbij een verantwoordelijkheid: de federale regering door zich te uitdrukkelijk te verbinden een integriteitsbeleid uit te voeren dat kadert in de internationale verplichtingen en aanbevelingen ter zake; de leidinggevenden en de medewerkers van het federaal administratief openbaar ambt door het integriteitsbeleid in hun dagelijks beheer concreet gestalte te geven.

Zonder het uitdrukkelijk engagement van de betrokken partijen zullen het beleid en de uitvoering ervan niet de vooropgestelde doelstelling bereiken. Integriteit is een wezenlijk bestanddeel voor het goed bestuur van de federale overheid. Zonder een gemeenschappelijk en geïntegreerd beleid en beheer van integriteit in het federaal administratief openbaar ambt, zal de werking van de federale overheidsorganisatie in het gedrang worden gebracht. Integriteitsinbreuken stralen immers altijd af naar de hele organisatie.

Het toepassingsgebied van deze nota is het federaal administratief openbaar ambt zoals bepaald in artikel 1 van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken.

2. De krachtlijnen van het federaal preventief integriteitsbeleid

- A. Het federale preventieve integriteitsbeleid en -beheer heeft als strategische doelstelling het vertrouwen van de burger in de goede werking van het federaal openbaar administratief ambt te bewaren en te verbeteren door ethisch en deontologisch gedrag van mandaathouders, leidinggevenden en medewerkers te stimuleren.

Waarden spelen een centrale rol in het integriteitsbeleid. Voor alle federale overheidsmedewerkers betekent dit dat zij voorrang geven aan het algemeen belang boven het persoonlijk belang en dat zij de waarden en normen van de federale overheidsorganisatie op zichtbare wijze eerbiedigen. Mandaathouders en leidinggevenden dienen de ambtelijke waarden gestalte te geven door hun ethisch leiderschap.

- B. Het federaal preventief integriteitsbeleid is gebaseerd op aanvullende strategieën van bewustwording en naleving. Het basisprincipe van de nalevingsstrategie in een overheidsorganisatie is de eerbiediging van de wet- en regelgeving. Met een nalevingsstrategie als enig perspectief stevent een overheidsorganisatie echter af op morele middelmatigheid. De doeltreffendheid van een integriteitsbeleid wordt versterkt door naast de voormelde strategie complementair een bewustwordingsstrategie te volgen.

Het kan geenszins de bedoeling zijn het integriteitsbeleid op moraliserende wijze uit te voeren door de overheidsmedewerkers in een nalevingsstrategie enkel te laten conformeren aan regels zonder dat hun ethische aspiratie wordt aangesproken. De goede toon wordt gezet als in het raam van de bewustwordingsstrategie hun zin voor professionele verantwoordelijkheid wordt aangesproken en als ruimte wordt geschapen voor de verantwoording en de toetsing van hun professionele verantwoordelijkheid.

- C. Het preventief integriteitsbeleid van de federale regering dient te worden gezien in het licht van en is dan ook gebaseerd op onder meer de onderstaande internationale verplichtingen en aanbevelingen:

1. De OESO-aanbeveling van 23 april 1998 over ethisch gedrag in de publieke sector;
2. De OESO-aanbeveling van 11 juni 2003 inzake het beheer van belangenconflicten in de publieke sector;
3. De 20 leidende principes voor de strijd tegen corruptie van de Raad van Europa (resolutie (97) 24 van 6 november 1997);
4. De aanbevelingen van 2 december 2004 uit de tweede evaluatiecyclus van de Group of Countries Against Corruption (GRECO) binnen de Raad van Europa (Greco Eval II Rep);
5. Het Verdrag van de Verenigde Naties tegen Corruptie, ondertekend door België op 10 december 2003 te Merida (Mexico) en in het bijzonder hoofdstuk II. Preventieve maatregelen, artikels 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 13;
6. De aanbevelingen in resolutie over ethiek in de openbare diensten (22-23 november 2004) en het daarbij aansluitende ethisch kader van de leidinggevende ambtenaren verantwoordelijk voor de openbare diensten in de lidstaten van de Europese Unie.

- D. Het bewaken van de integriteit van het federaal administratief openbaar ambt behoort tot de bevoegdheden van de Minister van Begroting (K.B. van 15 mei 2001, artikel 2, §1,3°). Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie wordt voor de uitvoering van die

bevoegdheid opgericht in opvolging van de dienst "Integriteitsbewaking" van de federale overheidsdienst Budget en Beheerscontrole;

- E. Het integriteitsbeleid heeft raakvlakken met andere beleidsdomeinen die niet tot de bevoegdheid van de Minister van Begroting behoren. Om die reden wordt een adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" opgericht voor een doeltreffende coördinatie van het preventief integriteitsbeleid. Zo ontstaat een gemeenschappelijk draagvlak tussen de verschillende onderdelen van het federaal administratief openbaar ambt voor de adviezen en voorstellen inzake dit beleid aan de bevoegde Minister(s) en/of de Ministerraad.

Partnerschappen en samenwerkingsverbanden binnen en buiten het federaal administratief openbaar ambt zijn cruciaal voor de implementatie van het federaal preventief integriteitsbeleid en – beheer. Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie en de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" zullen de samenwerking tussen de strategische partners vorm geven;

- F. Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie en de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" houden bij de uitvoering van hun opdracht in het bijzonder rekening met de internationale verplichtingen en aanbevelingen vermeld onder punt 2.C.
- G. Mandaathouders, stafdirecteurs en leidinggevenden dienen het integriteitsbeleid gestalte te geven door het voeren van een preventief integriteitsbeheer met onder meer de volgende aandachtspunten:

- a. Integratie van de doelstellingen van het preventief integriteitsbeheer in de management- en operationele plannen van de mandaathouders;
- b. De nodige beheersmaatregelen treffen inzake het voorkomen van belangenconflicten overeenkomstig de relevante internationale verplichtingen en aanbevelingen;
- c. Het uitwerken van een permanente interne en externe communicatie met het oog op een goede organisatiecultuur;
- d. Het bepalen van een opleidingstraject inzake ambtelijke ethiek en deontologie waarin onder meer de rechten en plichten van de overheidsambtenaar, het omgaan met ongewenst gedrag en de beginselen van behoorlijk bestuur aan bod komen.

In dit kader dient ook het belang onderlijnd te worden van afdoende opleidingsinspanningen gericht op het versterken van de professionele kennis van de ambtenaren en de bewustwording van risico's eigen aan de specifieke functie die wordt uitgeoefend.

3. Het ontwerp van deze nota werd besproken in een werkgroep beleidscoördinatie. Het verslag van deze vergadering gaat als bijlage
4. Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten van de burgers.

Voorstel van beslissing

De Ministerraad hecht zijn goedkeuring aan de krachtlijnen over het federaal preventief integriteitsbeleid zoals vervat in onderhavige nota evenals aan de volgende voorstellen:

1. Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie
  - a. De dienst "Integriteitsbewaking" van de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole wordt vanaf 1 juli 2006 opgevolgd door het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie overeenkomstig het Regeerakkoord van 14 juli 2003;
  - b. Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie staat in voor de preventieve integriteitsbewaking zoals omschreven in artikel 2, §1,3° van het koninklijk besluit van 15 mei 2001 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole
2. De adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie"
  - a. Bij het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie wordt vanaf 1 september 2006 een adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" opgericht;
  - b. De adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" heeft tot doel:
    - i. Een gemeenschappelijk draagvlak te scheppen voor het preventief federaal integriteitsbeleid door de samenwerking tussen de verschillende onderdelen van het federaal administratief openbaar ambt te coördineren;
    - ii. De bevoegde Minister(s) en/of de Ministerraad te adviseren over het preventief federaal integriteitsbeleid;
    - iii. De bevoegde Minister(s) en/of de Ministerraad voorstellen te doen over de concrete implementatie van het preventief federaal integriteitsbeleid;
  - c. Het Voorzitterschap van de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" wordt waargenomen door de Voorzitter van de FOD Budget en Beheerscontrole;
  - d. De permanente leden van de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" worden aangeduid door de Voorzitters van de Federale Overheidsdiensten Kanselarij van de Eerste Minister, Personeel en Organisatie, Budget en Beheerscontrole, Binnenlandse Zaken, Financiën en Justitie. Het College van de Administrateurs-generaal van de sociale parastatalen kan ook twee permanente leden afvaardigen. Het betreft telkens twee medewerkers van niveau A waarvan één van de Franse en één van de Nederlandse taalrol;

- e. Naargelang het behandelde thema kan de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" beroep doen op deskundigen voor de wetenschappelijke begeleiding van de adviesgroep. Deze deskundigen kunnen worden vergoed voor deze begeleiding;
  - f. De adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" stelt tegen 30 november 2006 een intern reglement op;
  - g. Het secretariaat van de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" wordt verzekerd door het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie;
  - h. De adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" rapporteert vanaf 2007 in een jaarverslag - tegen 31 maart – over de voortgang van zijn werkzaamheden aan de Minister van Begroting;
  - i. De adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" rapporteert vanaf 2007 twee maal per jaar - tegen 31 mei en 30 november - over de voortgang van zijn werkzaamheden aan het College van de Voorzitters;
3. Het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie en de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" voeren hun opdrachten uit met eerbiediging van de internationale verplichtingen en aanbevelingen op het vlak van preventief integriteitsbeleid vermeld onder punt 2 C van de begeleidende nota aan de Ministerraad:
4. Alle directiecomités van het federaal administratief openbaar ambt dienen vanaf 1 januari 2008 de bestaande regelgeving evenals de initiatieven op het vlak van preventief integriteitsbeheer mee te delen aan het Bureau voor Ambtelijke Ethiek en Deontologie. Met het oog op deze informatieverstrekking zal de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" de concrete modaliteiten daarvan op punt stellen. Deze meldingsplicht past in de opvolging van de uitvoering van het federaal preventief integriteitsbeleid ten behoeve van de internationale organisaties belast met de periodieke evaluatie en vergelijking van het preventief integriteitsbeleid.
5. In 2006 - 2007 wordt de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie" belast met:
- a. Het opstellen van een ontwerp van deontologische code in toepassing van artikel 7, 1° van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel. Het ontwerp dient onder meer gebaseerd te zijn op de modelgedragscode van de Raad van Europa, aanbeveling N° R (2000) 10 van 11 mei 2000, (tegen 31 maart 2007) waarin bijvoorbeeld meldingen van deontologisch onaanvaardbaar gedrag, belangenconflicten en het gebruik van overheidsmiddelen aan bod komen;
  - b. Het formuleren van een juridisch onderbouwd voorstel inzake een systeem voor het melden van deontologisch onaanvaardbaar gedrag door medewerkers van het federaal administratief openbaar ambt met voldoende bescherming voor de melder en hij/zij die het voorwerp van de melding uitmaakt;

- c. Het opstellen van een juridisch onderbouwd voorstel inzake de omzetting van de internationale verplichtingen en aanbevelingen aangaande belangenconflicten in de regelgeving van toepassing op het federaal administratief openbaar ambt;
- d. Het bepalen van de concrete modaliteiten voor de informatieverstrekking door de directiecomités vermeld in punt 4;
- e. Het opstellen van een werkschema met bijhorende toelichting voor het jaar 2008 ten behoeve van de Minister van Begroting.

6. De Minister van Begroting zal:

- a. het ontwerp van deontologische code (zie 4 a),
- b. het voorstel over een systeem voor het melden van deontologisch onaanvaardbaar gedrag door medewerkers van het federaal administratief openbaar ambt (zie 4 b), en
- c. het juridisch onderbouwd voorstel inzake de omzetting van de internationale verplichtingen en aanbevelingen aangaande belangenconflicten in de regelgeving van toepassing op het federaal administratief openbaar ambt (zie 4 c)

ter goedkeuring voorleggen aan de Ministerraad.

7. De Minister van Begroting zal vanaf 2007 jaarlijks tegen uiterlijk 15 december op voorstel van de adviesgroep "Ambtelijke Ethiek en Deontologie", een werkschema met bijhorende toelichting voorleggen aan de Ministerraad;

De Minister van Begroting,

Freya Van den Bossche

LVP

SECRETARIE
VAN DE MINISTERRAAD

MINISTERRAAD

Vergadering van 23 juni 2006

Minister van Begroting (punt 83)

BETREFT : Federaal preventief integriteitsbeleid.
2005A22180.005

NOTIFICATIE : Een week uitgesteld.

De Secretaris van de Raad,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'W. Gabriels', written over a faint, illegible stamp.

W. GABRIELS

Aan de Regeringsleden.
